Неплатоспроможність, кримінальні провадження та збитки банків

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Судове управління як інструмент першого вибору

В усіх трьох справах суди застосували судове управління (judicial management) — сінгапурську процедуру, за якої незалежний фахівець із неплатоспроможності перебирає управління компанією, щоб зберегти її бізнес або реалізувати активи вигідніше, ніж під час ліквідації. Процедура пасувала до справ із підозрою на шахрайство, бо одразу усувала чинне керівництво. Судові керуючі отримували повноваження розслідувати, забезпечувати збереження документів і виявляти активи, поки мораторій захищав майно боржника. У справі Agritrade банки використали звинувачення в шахрайстві, щоб зірвати власну заяву боржника про мораторій і домогтися

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

судового управління під незалежним контролем. У справі ZenRock безпосередньо звернувся банк-кредитор. У справі Hin Leong по захист звернулася сама компанія, хоча контроль швидко перейшов до PwC.

Закон про неплатоспроможність, реструктуризацію та ліквідацію 2018 року (IRDA) набрав чинності 30 липня 2020 року, тобто вже після трьох призначень. Він об'єднав положення про судове управління, схеми врегулювання (schemes of arrangement) і ліквідацію, які доти містилися в Законі про компанії.[1] Тому призначення 2020 року підпадали під попередні норми, а пізніші етапи справ, зокрема ліквідації, відбувалися вже за новим законом. Для цілей цього розділу досить того, що правова рамка дала кредиторам швидкий доступ до незалежного контролю в кризі 2020 року.

Збитки та відступ банків

Збитки банків майже одразу з'явилися в їхніх квартальних результатах. HSBC повідомив про очікувані кредитні збитки в розмірі 3 млрд доларів США за перший квартал 2020 року й пояснив частину зростання значним списанням за корпоративною експозицією в Сінгапурі. ABN Amro назвав можливу справу про шахрайство в Сінгапурі однією з двох виняткових справ, на які припали знецінення на 460 млн євро. Згодом ABN Amro повністю вийшов із торговельного та сировинного фінансування. Société Générale, BNP Paribas та інші кредитори консолідували або скоротили свою діяльність у цьому секторі.[2]

Управління грошово-кредитного регулювання Сінгапуру (MAS) бачило небезпеку огульного відступу. У заяві від 21 квітня 2020 року воно закликало банки не відмовлятися від обслуговування

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

огульно (de-risking) і зважено оцінювати кредитоспроможність окремих позичальників. Попередження не змогло запобігти скороченню кредитування дрібніших трейдерів. Трейдери в Гонконгу повідомляли, що після сінгапурських справ банки буквально за ніч посилили умови кредитування енергетичних компаній і що їм довелося знизити торговельні цілі. Великі торговельні доми, навпаки, виграли від «втечі в якість»: банки зосередили кредитні лінії на найнадійніших іменах.[3]

Через два роки влада назвала ринок стабільним. У травні 2022 року старший міністр, відповідальний за MAS, повідомив парламенту, що наприкінці 2021 року експозиція сінгапурських банків щодо фінансування сировинної торгівлі становила 109 млрд сінгапурських доларів, тобто близько 9 % їхньої сукупної кредитної експозиції, а умови фінансування трейдерів залишалися стабільними.[4] Галузеві джерела тоді описували розколотий ринок: великі трейдери мали рекордні прибутки й легкий доступ до фінансування, а малі й середні компанії ледве трималися.

Інші справи 2020 року

Три справи, розглянуті в цьому розділі, були найбільшими в цілій низці. У липні 2020 року CIMB подав заяву про запровадження судового управління щодо Hontop Energy і стверджував, що компанія «вигадала й спланувала складні синтетичні операції», щоб отримати торговельне фінансування. CIMB намагався стягнути трохи менше 105 млн доларів США, тоді як іншим банкам Hontop заборгувала понад 468 млн доларів США. Звинувачення в подвійному фінансуванні чи сфабрикованих угодах лунали також щодо Sugih Energy та інших трейдерів. За межами Сінгапуру звинувачення в шахрайстві

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

супроводжували крах GP Global і Phoenix Commodities в Об'єднаних Арабських Еміратах. Сукупним наслідком стала криза довіри до документарної основи фінансування сировинної торгівлі, яка вийшла далеко за межі будь-якого окремого позичальника.[5]

Банки проти контрагентів

Коли позичальник був неплатоспроможним, банки намагалися стягнути кошти з інших учасників ланцюга угод. Майно Hin Leong породило цілу низку таких справ. У листопаді 2019 року UniCredit відкрив акредитив для купівлі Hin Leong мазуту в Glencore за схемою продажу зі зворотним викупом, яка слугувала фінансуванням оборотного капіталу. Потім Hin Leong приховала від банку перепродаж. 2022 року Високий суд відхилив усі вимоги UniCredit до Glencore. 27 листопада 2023 року Апеляційний суд відхилив апеляцію щодо останньої вимоги — про обман (deceit). Він не встановив ні неправдивого твердження з боку Glencore, ні причинного зв'язку. Банк міг вимагати передання коносаментів і, не зробивши цього, прийняв ризик на себе.[6]

Успішнішими виявилися банки, які відмовилися платити. Winson Oil подала позов до Standard Chartered та OCBC на суму понад 60 млн доларів США за двома акредитивами під вантажі газойлю, продані Hin Leong у березні 2020 року. Банки відмовили в оплаті. У серпні 2023 року Високий суд установив, що документи були підроблені, вантажі вже продали іншим особам, а кругову угоду, що йшла від Hin Leong через Trafigura і Winson назад до Hin Leong, від початку структурували заздалегідь. У серпні 2024 року Апеляційний суд відхилив апеляцію Winson. Він постановив, що безрозсудна байдужість до справжності документів є шахрайством для цілей винятку щодо шахрайства (fraud

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

exception), і не вважав це розширенням винятку. Те, що Winson не запитала в Hin Leong чи Ocean Tankers доказів завантаження, свідчило про «цілковиту байдужість».[7]

Банки проти судновласників

Другий шлях стягнення вів до судновласників, які видали вантаж без пред'явлення оригіналів коносаментів, зазвичай під гарантійний лист (letter of indemnity). 2022 року Високий суд передав на повний судовий розгляд позов Standard Chartered до Maersk щодо профінансованого для Hin Leong вантажу вартістю близько 6,1 млн доларів США. Він також відмовив OCBC у спрощеному судовому рішенні проти власників танкера *STI Orchard*. UOB домігся успіху. Maersk Tankers вивантажила газойль, який Hin Leong придбала в Winson на початку 2020 року, під гарантійний лист і без пред'явлення оригіналів коносаментів. У листопаді 2024 року Високий суд зобов'язав Maersk сплатити UOB 39 млн доларів США. 5 вересня 2025 року Апеляційний суд відхилив апеляцію Maersk і постановив, що банк, який тримає оригінали коносаментів, набуває прав, які вони надають, у силу закону, незалежно від мотивів, з яких він їх отримав.[8]

Аудитор

Ліквідатори Hin Leong також подали позов до Deloitte, аудитора компанії з 2003 по 2020 рік. 16 липня 2026 року Апеляційний суд відхилив найбільшу вимогу — про 2,6 млрд доларів США торговельних збитків, понесених у 2015–2020 роках. Він визнав, що ці збитки надто віддалені від роботи обов'язкового аудитора. Кредити, які компанія отримала частково завдяки безумовним аудиторським висновкам, самі по собі збитків не завдали, бо кожному новому зобов'язанню відповідали кошти, що надійшли

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

компанії. Крім того, аудитор не міг знати, як ці кошти використають. Вимоги щодо приблизно 90 млн доларів США дивідендів, нібито неправомірно оголошених 2017 і 2018 року, та щодо аудиторських гонорарів близько 612 000 доларів США розглядають далі.[9] Суд залишив відкритим питання, чи має аудитор обов'язки перед кредиторами. Для кредиторів рішення підтверджує: аудиторський висновок не перекладає кредитний ризик із банку на аудитора.

Кримінально-правова реакція

Кримінальні суди розглядали ці шахрайства як злочини проти самого фінансового центру. Двадцять років позбавлення волі для фінансового директора Agritrade і сімнадцять з половиною років для засновника Hin Leong відображають саме такий підхід. Обвинувачення у справі Hin Leong наголошувало, що злочини зачепили фінансові послуги Сінгапуру й потенційно підірвали довіру до його нафтової галузі. Воно зазначило, що за сумою справа поступається лише справі Agritrade, у якій фінансовий директор не була організатором схеми.[10] Таке обґрунтування своєрідне. Суд, призначаючи покарання, зважав на шкоду окремому банку і водночас на шкоду репутації ринку, яка у фінансовому центрі є суспільним благом. Апеляція поставила цьому підходу межі. У березні 2026 року Високий суд визнав, що окружний суддя надав надмірної ваги аргументу про суспільну довіру до сектору нафтотрейдингу, і відповідно зменшив покарання.[11]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Поширена помилка

Крах компаній 2020 року часто пояснюють обвалом цін на нафту та пандемією. Обвал оголив шахрайства, яким було вже кілька років. Сфальсифікована звітність Agritrade сягала 2017 року. Департамент комерційних справ провів обшук у її офісі в січні 2020 року, ще до падіння цін. Судові керуючі Hin Leong описали роки, протягом яких нові позики покривали старі збитки. Ринковий шок скорочує життя шахрайства, що залежить від зростання цін і безперервного нового кредитування. Глибинна вада полягала в документах, які ніхто не звіряв із незалежними даними.

Примітки

1. Insolvency, Restructuring and Dissolution Act 2018 (Act 40 of 2018), чинний з 30 липня 2020 р. ↩
2. GTR, 20 травня 2020 р. (цит. вище): очікувані кредитні збитки HSBC у першому кварталі 2020 року становили 3 млрд доларів США, зокрема "a significant charge related to a corporate exposure in Singapore"; ABN Amro назвав "a potential fraud case in Singapore" однією з двох виняткових справ, на які припали знецінення на 460 млн євро – GTR, 14 жовтня 2020 р. (цит. вище): Société Générale, BNP Paribas і ABN Amro консолідують, обмежують або згортають фінансування сировинної торгівлі; GTR, "Swiss banks take on fraud with tough commodity finance standards", 3 листопада 2021 р.: ABN Amro і BNP Paribas повністю вийшли з торговельного та сировинного фінансування. ↩
3. GTR, 20 травня 2020 р. (цит. вище): заява MAS від 21 квітня 2020 року із закликом до банків "not to de-risk indiscriminately"; "banks are expected to apply judicious credit assessments on individual borrowers" –

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

GTR, “Hong Kong oil traders unable to obtain finance after Singapore fraud scandal”, 21 жовтня 2020 р.: NewOcean Energy і Strong Petrochemical послалися на сінгапурські справи про шахрайство як на причину ускладнення доступу до банківського кредиту; за словами NewOcean, банки за ніч посилили умови кредитування енергетичних компаній; Strong Petrochemical знизила річну торговельну ціль; керівники Glencore описали відмову банків від ризиків як “a flight to quality”. ↩

4. GTR, “Singapore authorities say commodity finance ‘stable’ amid growing market concerns”, 11 травня 2022 р.: експозиція сінгапурських банків щодо фінансування сировинної торгівлі наприкінці 2021 року — 109 млрд сінгапурських доларів (79 млрд доларів США), близько 9 % загальної кредитної експозиції; за даними контактів Enterprise Singapore, умови “remain stable”; MAS не бачить потреби надавати ліквідність сировинним компаніям. ↩

5. GTR, “Singapore oil trader Hontop faces fraud claims: what went wrong?”, 22 липня 2020 р.: CIMB звернувся по судове управління щодо Hontop на початку липня 2020 року; твердження, що Hontop “concocted and masterminded complex synthetic transactions”; CIMB вимагав трохи менше 105 млн доларів США; Hontop заборгувала іншим банкам понад 468 млн доларів США – GTR, 21 жовтня 2020 р. (цит. вище): ZenRock, Sugih Energy, Hontop та інших звинувачували в подвійному фінансуванні або фіктивних угодах – GTR, 3 листопада 2021 р. (цит. вище): звинувачення в шахрайстві супроводжували також крах Phoenix Commodities (ОАЕ) і GP Global. ↩

6. GTR, “Court rejects UniCredit’s second try at fraud win against Glencore”, 29 листопада 2023 р.: рішення Апеляційного суду від 27 листопада 2023 року (Sundaresh Menon CJ); UniCredit вимагав 37,2 млн доларів США; Hin Leong у листопаді 2019 року звернулася

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

по акредитив для купівлі в Glencore 150 000 тонн мазуту за схемою продажу зі зворотним викупом; усі шість вимог відхилено в першій інстанції 2022 року; не було ні твердження, ні причинного зв'язку, ні шахрайського наміру. ↩

7. GTR, "Singapore trader presented fraudulent documents to Standard Chartered, OCBC, court finds", 21 серпня 2023 р.: Winson вимагала понад 60 млн доларів США за дві партії газойлю, продані Hin Leong у березні 2020 року; копії коносаментів, імовірно, були підроблені й підписані працівниками Hin Leong; кругова угода Hin Leong–Trafigura–Winson–Hin Leong була "pre-structured… from the start" – GTR, "Commodity trader loses appeal in Singapore LC fraud case", 21 серпня 2024 р.: Апеляційний суд відхилив апеляцію Winson; безрозсудність визнано без розширення винятку щодо шахрайства; серед тривожних сигналів — нові рахунки-фактури та гарантійні листи, вимоги оплати без документів про завантаження чи інспекцію та відмова від зворотного викупу; те, що Winson не запитала в Hin Leong чи Ocean Tankers доказів завантаження, свідчило про "abject indifference". ↩

8. GTR, "Analysis: Banks face trickier fights against shipowners to recover commodities losses", 1 листопада 2022 р.: Standard Chartered v Maersk (Високий суд, 2022 р.), спрощене судове рішення скасовано у спорі про нібито неналежну видачу нафти на 6,1 млн доларів США, профінансованої для Hin Leong; OCBC відмовлено в спрощеному судовому рішенні проти Scorpio Tankers, власників *STI Orchard* – GTR, "Maersk loses appeal in US$39mn Hin Leong misdelivery case", 8 вересня 2025 р.: рішення Високого суду на користь UOB у листопаді 2024 року; 5 вересня 2025 року Апеляційний суд відхилив апеляцію; Maersk має сплатити 39 млн доларів США; намір UOB під час набуття

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

коносаментів не змінює прав, набутих у силу закону; вирахування сум, отриманих від ліквідаторів Hin Leong, відхилено. ↩

9. GTR, "Deloitte not liable for US$2.6bn in Hin Leong trading losses, court rules", 17 липня 2026 р.: Апеляційний суд (п'ять суддів, рішення склав Ang Cheng Hock JCA) 16 липня 2026 року відхилив вимогу про 2,6 млрд доларів США торговельних збитків за 2015–2020 роки як "too remote"; вимоги щодо 90 млн доларів США дивідендів, оголошених 2017 і 2018 року, і 612 000 доларів США аудиторських гонорарів залишаються; саме по собі надання кредиту збитків не завдало, бо додаткові зобов'язання врівноважувалися додатковими активами, і Deloitte не могла знати, як використовували позичені кошти; Deloitte проводила аудит Hin Leong з 2003 по 2020 рік; питання, чи має аудитор обов'язки перед кредиторами, залишено відкритим. ↩

10. GTR, 18 листопада 2024 р. (цит. вище): обвинувачення стверджувало, що суми були "quite unprecedented" в історії кримінальних справ Сінгапуру і що злочини зачепили фінансові послуги Сінгапуру й потенційно підірвали довіру до його нафтової галузі; за сумою справа поступалася лише справі Agritrade щодо Лулу Лім, хоча її не вважали "mastermind" схеми. ↩

11. *The Star*, 31 березня 2026 р. (цит. вище): Високий суд визнав, що окружний суддя надав надмірної ваги аргументу обвинувачення про те, що злочини підірвали суспільну довіру до сектору нафтотрейдингу. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com